

Lektor i vélemény

Vendéglátás-idegenforgalom szakmacsoport tervezett kerettanterv

Az elkészített kerettantervi anyagot először áprilisban kaptam meg, mely az ezt követő egyeztetések során sokat módosult és változott. A szerzővel én magam is egyeztettem, miután megkaptam a kerettanterv mostani változatát. A jelen anyag mellett áttanulmányoztam az OKJ-s képzések leírásait, valamint az érettségi követelményeket.

A szerző, felkérésének megfelelően törekedett arra, hogy a szakmacsoportba tartozó, érettségire épülő képzések, valamint a szakács, cukrász és pincér szakmák lerövidülhessenek egy évvel, és ennek érdekében új tantárgyakkal bővítette a szakközépiskolai képzést, valamint módosította a már meglévőket tartalmát. Az óraszámok módosításánál figyelembe vette az erre vonatkozó előírásokat, vagyis a szakmai tantárgyakra 9-10. évfolyamon fordítható 6-6 órát, és a 11-12. évfolyamon engedélyezett 10-10 órát.

A kerettanterv részletes értékelése

A kerettanterv tartalmazza a képzés célját, feladatait és fejlesztési követelményeit. Az ebben leírtakkal egyetértek, azokat jónak és aktuálisnak tartom. Fontos, hogy az iskolai képzések igazodjanak a munkaerőpiac igényeihez, a szakmáját jól értő, elkötelezett, a változásokra nyitott és azokkal lépést tartó szakembereket képezzünk.

A tervezet tantárgyaival, azok tartalmával, valamint az azokhoz tartozó óraszámokkal csak részben tudok egyetérteni. Alapjaiban igazodnak az érettségi követelményekhez, de úgy érzem, hogy sok esetben háttérbe szorul az érettségire való felkészítés és a szakközépiskolai képzés célja, melyeket az elkészített kerettantervi anyag is tartalmaz, a beszámíthatóság és az OKJ-s képzések lerövidítése érdekében.

Néhány esetben javasolnám a tantárgyak felosztásának átalakítását és tananyagtartalmuk módosítását.

A tanulók a gazdasági környezetünk tantárgyat 9. és 10. évfolyamon heti 1-1 órában tanulják. Én ezt az óraszámot nagyon alacsonynak tartom, amely nehezíti a tantárgy elsajátítását és az ismeretek megszilárdítását. A tantárgy tananyagával összességében egyetértek, de egyes elemeit korainak tartom a 9. évfolyamon, mint a költségvetés és pénzügyi ismeretek. Javasolnám, hogy a tantárgy, a fentiek és a korlátozott óraszámok miatt, a 10. évfolyamon kerüljön oktatásra heti 2 órában és helyette a vendéglátás alapjai kerüljön be a 9. évfolyamos óratervebe. Ennek oka, hogy a fiatal tanulók számára azt könnyebben feldolgozhatónak tartom, valamint kapcsolódik a vendéglátó alapozó gyakorlatokhoz, egyes tartalmi elemeivel meg is egyezik.

A kommunikáció és viselkedéskultúra elengedhetetlen fontosságú a vendéglátóipari tanulók, de leginkább a mai fiatalok számára. A tantárgy felsorolt tartalmi elemeivel egyetértek, de javasolnám kiegészíteni még néhány témakörrel:

- A környezettudatos és egészséges életmód
- Külső és belső tulajdonságaink
- Szendélybetegségek
- Kommunikáció a családban

- Az érzelmek kifejezése, érzelmi intelligencia
- Párkapcsolat, szexualitás

Mivel a tantárgy tartalmának elsajátítása elsősorban nem elméleti szinten szükséges, és a szakközépiskolai osztályok osztálylétszáma igen magas, főként 9. évfolyamon, hasznosnak tartanám a csoportbontást.

A 9. és 10. évfolyamos vendéglátó alapozó gyakorlatok tartalmával egyetértek, az oktatás folyamán lépésről lépésre bővülnek a tanulók ismeretei. Az elsajátítandó feladatok fokozatosan nehezülnek, és a képzés során elegendő ideje jut a tanulóknak azok elsajátítására.

Ahogy az korábban említettem a gazdasági környezet oktatását a 10. évfolyamon javaslom, de semmiképpen sem szétválasztva a hozzá tartozó szakmai számításoktól. A szakközépiskolai képzés során megvalósítandó célnak tartom a vendéglátás és idegenforgalom munkaterületeit, valamint az egyes feladatokat jól átlátó, azokat összekapcsoló, komplexen gondolkodó tanulók képzését. Éppen ezért hibának érzem a képzés szakmai tartalmának szétdarabolását, azt több, heti egy órás tantárgyba való szétosztását, valamint az elmélet és a gyakorlat ilyen mértékű elválasztását. Ennek elkerülése érdekében javasolnám, hogy a gazdasági környezetünk és a szakmai számítások egy tantárgyként jelenjen meg a képzésben a 10. és a 11. évfolyamon, heti 2-2 órában, hogy az összetartozó tananyagegységek ne különböző évfolyamon kerüljenek oktatásra.

A 11. és 12. évfolyamon a turizmus ismeretek, a szállodai alapismeretek és a marketing alapismeretek tartalmával egyetértek, azokat átgondoltnak és jól felépítettnek találom, amely igazodik az érettségi követelményeihez. A turizmus ismeretekhez rendelt óraszámot azonban rendkívül alacsonynak érzem, és szükségesnek tartom legalább az egyik évfolyamon heti 1 órával történő megemelését. (Lásd táblázat.)

A 11. és 12. évfolyamos vendéglátó alapozó gyakorlatok tovább bővítik és mélyítik a diákok ismereteit mindhárom szakmában. Ily' módon elősegíti fejlődésüket és a magas óraszám és a csoportbontás továbbra is lehetővé teszi a tananyag gyakorlati elsajátítását.

A 12. évfolyamos képzésben különálló, új tantárgyként jelenik meg az ügyviteli ismeretek, amely tananyagát tekintve kapcsolódik a gazdasági és idegenforgalmi ismeretekhez. Szintén az a véleményem, hogy a tantárgy egyes elemeit célravezetőbb a témakörökhöz tartozó elméleti ismeretekhez kapcsolódóan megismertetni a tanulókkal, vagyis beépíteni a turizmus és szállodai ismeretek tantárgyak anyagába. A megmaradó részeket pedig a gazdasági ismeretek tantárgy keretében javaslom oktatásra, melyre ezen az évfolyamon is heti 1 óra biztosítása lenne szükséges. Tartalmát tekintve az ügyviteli ismeretek keretében javasolt tananyagok nélkülözhetetlenek és a gyakorlatban elengedhetetlenek a vendéglátóipar területén dolgozók számára, vagyis azok tanításával egyetértek, csak más formában javaslom azt.

Szintén új tantárgyként jelenik meg a 12. évfolyamon a rendezvényszervezés, de ez tartalmát tekintve is új elemekkel és ismeretekkel bővíti a szakközépiskolai oktatást. A tantárgy természetesen színesebbé és érdekesebbé teszi a képzést, de a kerettantervben felsorolt tartalomhoz soknak tartom az évi 37 órát, és elsődlegesnek érzem az érettségi tantárgyak elsajátításához szükséges óraszámok biztosítását. Természetesen tisztában vagyok vele, hogy a tantárgy oktatása a protokoll-ügyintéző szakképesítés lerövidítéséhez szükséges, de mivel csupán ezt az egy képzést érinti, megfontolandó lenne ezen szakképesítés képzési idejének

meghagyása. Ugyanakkor a tantárgy tartalma beépíthető lenne valamelyik, például a szállodai ismeretek vagy a pincér ismeretek tantárgyba alacsonyabb óraszámban.

Javaslat a keretterv óratervének átalakításához

		9.	10.	11.	12.
1	Szakmai alapozó gyakorlat***	4	4	4	4
2	Kommunikáció és viselkedéskultúra **	1			
	Vendéglátás alapjai	1			
3	Gazdasági környezetünk		2		
	Szakmai számítások			2	
	Ügyviteli ismeretek				1
4	Turizmus ismeretek			1	2
	Marketing alapismeretek			1	2
	Szállodai alapismeretek (és rendezvényszervezés)			2	1
	Összesen	6	6	10	10

*** hármas csoportbontás

** kettős csoportbontás

A fenti táblázatban a tantárgyakat 4 csoportra osztottam, mert tartalmuk miatt logikusnak tartom azok összekapcsolását függetlenül attól, hogy mi a tantárgy neve.

Az elkészített kerettantervi javaslatot átdolgozásra javaslom az előzőekben leírtak szerint. Ebben a formájában nem tudom elfogadni.

Budapest, 2008. április 30.

Parrag Éva